Malmö stad

Funktionsstödsförvaltningen
Hälsa- vård- och omsorgsförvaltningen

Styrdokumen

Dokumentets namn:
Rutin för förebyggande av och behandling vid undernäring

Diarienummer:
FSN-2026-5582
HVO-2026-8364

Typ av dokument:
Rutin

Version:
1

Beslutad av:
Medicinskt ansvariga och dietister, Malmö stad

Datum för beslut:
2026-11-06

Framtagen av:
Medicinskt ansvariga och dietister, Malmö stad

Organisation/område:
Funktionsstödsförvaltningen
Hälsa- vård- och omsorgsförvaltningen

Reviderad av:

Reviderad:

Ansvarig för uppföljning/revidering:
Medicinskt ansvariga och dietister, Malmö stad

Följs upp:
2028-11-06

Rutin för förebyggande av och behandling vid undernäring

Syfte

Syftet med rutinen är att säkerställa att risk för undernäring förebyggs, identifieras, utreds, behandlas och följs upp enligt Socialstyrelsens föreskrift HSLF-FS 2022:49.

Rutinen omfattar personer som

- bor på vård- och omsorgsboende
- vistas på korttidsenhet SoL
- bor i bostad med särskild service enligt LSS
- är inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård sjuksköterska

Ansvar och roller

Förebygga undernäring

Alla ska arbeta förebyggande genom att:

- uppmärksamma viktförändringar
- främja god måltidsmiljö
- stödja individens självständighet vid måltider
- arbeta för god munhälsa
- identifiera ät- och sväljsvårigheter tidigt
- arbeta med nattfasta och måltidsordning
- uppmärksamma riskgrupper

Samverkan

Hantera nutritionsproblem tvärprofessionellt. Använd teamets samlade kompetens vid utredning, planering, genomförande och uppföljning av nutritionsåtgärder.

Du som sjuksköterska ansvarar för att:

- genomföra riskbedömning
- initiera och leda nutritionsutredning
- upprätta vårdplan
- ordinera och följa upp nutritionsåtgärder
- dokumentera i patientjournal.

Du som omvårdnadspersonal ansvarar för att:

- observera förändringar i mat- och vätskeintag
- följa ordinerade nutritionsåtgärder
- dokumentera i social journal.

Riskbedömning

Erbjud riskbedömning:

- vid inflyttning eller inskrivning
- vid förändrat hälsotillstånd
- vid behov efter sjukhusvistelse
- enligt fastställda intervall.

Genomförande

Genomför riskbedömning med hjälp av Mini Nutritional Assessment del 1 (MNA del 1).

Om patienten inte faller ut som ”risk” gör du en ny riskbedömning, minst enligt fastställt intervall:

- vård- och omsorgsboende 3 månader
- korttidsenhet SoL enligt behov
- LSS-boende 6 månader
- kommunal hälso-och sjukvård 6 månader.

Dokumentera riskbedömningen i patientjournal. Om du identifierar ”risk för undernäring” eller misstänker undernäring trots utebliven riskpoäng gå vidare i rutinen.

Nutritionsutredning

Genomför nutritionsutredning när du identifierar risk för undernäring

Utredningen ska omfatta:

- MNA del 2
- bakomliggande sjukdomar
- läkemedel
- viktutveckling
- energi-, närings- och vätskeintag
- munstatus

- tugg- och sväljförmåga
- funktionell förmåga
- kognitiv förmåga
- psykosociala faktorer
- måltidsmiljö

Efter utredningen gör du en samlad bedömning av patientens nutritionsstatus. Vid behov samverka med läkare, dietist, fysioterapeut, arbetsterapeut och logoped.

Utifrån bedömningen sätter du in nutritionsbehandling och upprättar en vårdplan.

Nutritionsbehandling

Behandlingen ska alltid innehålla individuella mål, ordinerade åtgärder och planerad uppföljning. För exempel på åtgärder, se åtgärdslista Åtgärdsförslag vid risk för undernäring

Uppföljning

Följ systematiskt upp effekten av de insatta åtgärderna. Om patienten inte uppnår målen ska du göra en ny bedömning och vid behov revidera vårdplanen.

Uppföljningen ska omfatta:

- ny riskbedömning
- åtgärder
- måluppfyllelse
- nutritionsstatus.

När i tiden du följer upp beror på nutritionsproblem och typ av åtgärder.

Referenser

HSLF-FS 2022:49 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om förebyggande av och behandling vid undernäring